GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 82. Joi, 10 (22) Aprilie. 1886.

Braşovŭ 9 Aprilie 1886.

Otto Hermann, mare deputatŭ, mare profesorŭ, mare academicianŭ şi mare — deşi nu néoşŭ Ungurŭ, avŭ gentileţa a ne numĭ, într'unŭ rĕspunsŭ, ce l'a adresatŭ unui fruntaşŭ românŭ, pe noi Românii ardelenĭ, *trădătorĭ de patriă*.

Spunîndŭ adevĕrulŭ, puţinŭ îi pasă naţiei române ardelenescĭ de ceea ce cugetă unŭ Hermann Otto despre ea. Décă cu tóte acestea punemŭ în discusiune aḑĭ espectorarea d-lui Hermann, o facemŭ pentru că avemŭ a-i mulţămĭ, că a lămuritŭ situaţiunea şi a esplicat'o cu esactitatea unui omŭ, care este obicĭnuitŭ a vorbi, cum se ḑice, „ex cathedra“ — de pe catedră.

Nu spune nimicŭ nou d. Hermann când susţine, că aderenţii programului conferenţei române sibiiene din 1881, cu alte cuvinte Românii ardelenĭ arŭ fi „trădătorĭ de patriă. Avut'am aşa de dese ocasiunĭ de-a ne vedé gratificaţĭ cu acestŭ „frăţescŭ“ epitetŭ din partea aşa ḑişilorŭ „patrioţĭ ungurĭ,“ încâtŭ putemŭ afirma, că nu ne mai face nicĭ o impresiă a-i auḑi calumniându-ne astfelŭ.

D-lŭ Hermann e mare profesorŭ şi décă nu ne înşelămŭ se ocupă cu gândacii şi cu paianginii. D-sa trebue sĕ scie aşadér ca naturalistŭ apreţia apariţiunile în imperiulŭ naturei, a trebuitŭ sĕ înveţe încă din gimnasiu că: „gutta cavat lapidem, non vi sed saepe cadendo“ — adecă: picătura găuresce pétra, nu prin puterea ei, ci prin aceea, că cade mereu, — trebue sĕ mai scie d. Hermann că urechia se obicĭnuesce cu sunetele şi décă îi vei răcni cuiva necurmatŭ în urechiă, la tóte ocasiunile, că e „trădătorŭ de patriă,“ aceste grozave cuvinte nu-i vorŭ mai face în cele din urmă nicĭ o impresiune.

Décă prin urmare metodulŭ d-lui Hermann şi a colegilorŭ sĕi ungurĭ din dietă de a calumnia mereu îşĭ póte ajunge scopulŭ faţă cu publiculŭ maghiarŭ, făcêndu-lŭ în cele din urmă sĕ crédă, că în adevĕrŭ Românii ardelenĭ nu suntŭ decâtŭ nisce miserabilĭ „trădătorĭ de patriă,“ nu credemŭ că şi-lŭ va puté ajunge vre odată faţă cu Românii, pe carĭ în locŭ de a-i înspăimênta, aceste nedrepte şi neruşinate acusărĭ îi vorŭ amărî din ce în ce mai multŭ în contra actualului sistemŭ de guvernare asupritorŭ.

Ba, mai multŭ. Când trebue sĕ auḑimŭ în fiecare momentŭ, că suntemŭ „trădătorĭ de patriă,“ pentru că ne iubimŭ limba, portulŭ şi datinele naţiunale, pentru că ceremŭ sĕ se respecte câte o lege şi sĕ se delăture abusurile; când trebue sĕ auḑimŭ acea gravă acusare, pentru că Dumneḑeu sfântulŭ nu ne-a făcutŭ după chipulŭ şi asemĕnarea celorŭ dela putere, ca sĕ sêmţimŭ numai ceea ce sêmtŭ ei şi sĕ nu simţimŭ ceea ce bate în inima nóstră, atuncĭ mărturisimŭ că ne ţinemŭ chiar mândri de epitetele ce ni le dau teroriştii ungurĭ în mânia lorŭ despotică.

Amŭ fi cu tóte aceste rĕi patrioţĭ, cum vrea sĕ ne califice d. Hermann, décă nu ni-amŭ întrista, vĕḑêndŭ rĕtăcirea în care se află d-sa, mare deputatŭ oposiţionalŭ, mare profesorŭ şi academicianŭ.

Iĭ mulţămimŭ însĕ sincerŭ şi-i suntemŭ recunoscătorĭ, pentru că d-sa este celŭ dintâiŭ, care a pusŭ cestiunea „trădărei de patriă“ pe adevĕratulŭ ei têrêmŭ.

Românii ardelenĭ, ḑice d. Hermann, suntŭ „trădătorĭ de patriă,“ însĕ numai după *terminologia maghiară*.

Ne place a auḑi acésta din gura unei autorităţĭ ca d. Hermann Otto. D-sa ca bunŭ docentŭ scie bine distinge si astfelŭ face deosebire între *terminologia maghiară* şi între *terminologia umană*.

Ei bine, las' sĕ fimŭ „trădătorĭ de patriă“ după terminologia maghiară, numai sĕ nu încetămŭ nicĭ unŭ momentŭ de-a fi adevĕraţĭ patrioţĭ şi lealĭ cetăţenĭ după terminologia umană!

Negociările cu România.

Guvernulŭ unguresců a numitŭ delegaţĭ, carĭ sĕ ia parte la tractările pentru încheiarea convenţiei române, pe secretarulŭ de statŭ *Matlecovicĭ* şi pe consiliarulŭ de secţiune *Mihalovicĭ*. Aceştia au şi plecatŭ la Viena, unde se facŭ tractările numai asupra amĕnuntelorŭ importante principiale. In câte-va şedinţe se vorŭ fini tractările, deórece se va vedea îndată, décă e orĭ nu nădejde sĕ se ajungă la unŭ resultatŭ favorabilŭ. „P. Ll.“ spune, că în totŭ casulŭ amêndouĕ parlamentele încă în cursulŭ acestei sesiunĭ vorŭ lua disposiţiunĭ legale cu privire la unŭ provisoriu mai scurtŭ séu mai lungŭ, séu eventualŭ vorŭ trebui sĕ împuternicéscă pe guverne în acéstă privinţă, deóre-ce unŭ nou tractatŭ comercialŭ cu România nu se póte tracta în amêndouĕ legislativele înainte de tómnă.

Causele nĕcazurilorŭ nóstre locale.

Dela pólele Heniului, 1886.

(Urmare.)

Décă străbaţĭ întregŭ ţinutulŭ fostului alŭ II-lea regimentŭ de graniţă afli — ceea ce cu durere trebue sĕ constatezŭ — că în tóte comunele fii lui Israilŭ se ocupă esclusivŭ cu cârcĭumăritulŭ, măcelăritulŭ, pităria, cărăuşitulŭ şi cu totŭ felulŭ de negóţe ce trebue sĕ se practice şi pe la satele românescĭ, precum vênḑarea de luminĭ, petroleu séu naphtă, cum îi ḑicŭ pe la noi, săpunŭ, aromate, sare, tăbacŭ, opincĭ, cóse, fierŭ, oţelŭ, cătrăniţe, (chibriturĭ), pipe şi vergele de pipe, grâu şi păpuşoiu. La procurarea acestorŭ articole nu se cere o sumă aşa mare de banĭ, pre când preţulŭ ce-lŭ dă sêrmanulŭ poporŭ mai cu sémă în bucate este îndoitŭ şi împătratŭ mai mare. Prin urmare poporulŭ este lăsatŭ în graţia şi disgraţia acelorŭ semiţĭ, carĭ se îmbogăţescŭ pe contulŭ şi risiculŭ lui, şi pe lângă tóte aceste nu afli nicĭ unŭ Românŭ, care sĕ se ocupe cu de aceste lucrurĭ.

Décă mai avemŭ în vedere că câte furăturĭ se întêmplă prin sate, tóte îşĭ iau iniţiativa dela aceştĭ ómenĭ, pentru că dândŭ bĕutură la câţĭ praşcăi de nópte îi îndémnă la furatŭ, pentru ca sĕ le aducă lorŭ; décă mai considerămŭ că óspeţii cei mulţĭ, mai cu sémă Românĭ, carĭ mergŭ în toţĭ anii la băile orĭ scaldele minerale din St.-Georgiu Arieşŭ — orĭ de vĕ place mai bine D-Vóstre ca sĕ-i ḑiceţĭ cum nu iau ḑisŭ grăniţerii »Dombhat« — şi la Valea Vinului, suntŭ siliţĭ a mânca carne tăiată de unŭ măcelarŭ semiticŭ, pâne, jimblă, covrigĭ şi chifle dela pitarŭ semiticŭ şi făcêndŭ vr'o escursiune cu căruţa lui Brecher Nr. 3, suntŭ siliţĭ a-şĭ cumpĕra salamă, brânză, verdeţurĭ şi alte trebuinciose de mâncare éră numai dela fiii cei perciunaţĭ; apoi cu dreptŭ cuvêntŭ trebue sĕ esclamămŭ că în ţinutulŭ fostului regimentŭ românescŭ de graniţă dela Năsĕudŭ nu se află bărbaţĭ inteligenţĭ cu inimă românéscă, pentru că décă arŭ fi nu se póte presupune, că ei nu arŭ tinde a deştepta acestŭ poporŭ bravŭ ca sĕ se emancipeze de sub acestŭ rĕu, care-i atacă averea şi onórea şi care róde la rădĕcina naţionalităţii lui ca moliile la pielea trasă de pe óiă:

Dér pardonaţi-mĕ Domnilorŭ mei! Póte că-mĭ veţĭ ḑice că nu vorbescŭ adevĕrulŭ pentru că orĭ şi cine trece prin comuna Maerŭ póte vedé, décă are ochĭ, că aci esistă o prăvăliă românéscă a Românului Ilieşŭ, dér la o astfelŭ de observare suntŭ silitŭ a vĕ rĕspunde că ne mănâncă ruşinea vĕḑêndŭ că şi acestuia i-a fostŭ ruşine a-şĭ pune firma românéscă, ci şĭ-a spênḑuratŭ una cu timbru germanŭ »Gemischte Waaren Handlung Iliesch!«

Iţĭ mai ţipotesce inima de durere, când veḑĭ şi o chiar şi sci, că sêrmanulŭ plugarŭ românŭ, care ară, sémână, sapă, seceră, cosesce şi adună ḑiua nóptea, pe când bietele femei mergŭ cu caierulŭ în brêu şi cu săhĕidaculŭ în spate chiar şi la lucrulŭ câmpului, ca astfelŭ nicĭ timpulŭ câtŭ îlŭ întrebuinţéză pe cale sĕ nu trécă îndeşertŭ, numai pentru ca sĕ sporéscă ceva câştigŭ pe séma casei — toţĭ de o potrivă lucră în séma şi contulŭ altora, pentru că este silitŭ a-şĭ vinde mai tótă agoniséla sa pentru plătirea dărilorŭ şi a altorŭ imposite a le statului, precum şi enormele cheltuelĭ a-le comunelorŭ, unde au începutŭ a fi aleşĭ orĭ substituiţĭ séu octroaţĭ astfelŭ de ómenĭ ca notarii, carĭ suntŭ străinĭ şi cu rele intenţiunĭ faţă cu totŭ ce este românescŭ.

Şi în alŭ cui folosŭ este amărîtulŭ de Românŭ silitŭ a'şĭ lĕpăda pe nimica osteneala sa? In alŭ fiului lui Israilŭ, la Domnulŭ Moisă, Kachan, Itzig, Moritz, Puschkeles, Gewürtz, Iantel, Kantel, Mandel, Handelŭ şi câţĭ alţĭ veneticĭ de prin Galiţia, Marmaţia şi Bucovina, ba chiar şi din Podolia rusécă.

Dér apoi sĕ'lŭ feréscă Dumneḑeu pe fiulŭ celŭ molaticŭ, îmbrâncitŭ şi împilatŭ alŭ bravilorŭ, rĕsboinicilorŭ, eroicilorŭ, sprintenilorŭ şi deşteptilorŭ grăniţerĭ de odinióră, sĕ nu cuteze a cere preţulŭ cuvenitŭ alŭ mărfei sale, căcĭ este insultatŭ, bătutŭ, ocărîtŭ şi datŭ pe uşă afară, căcĭ elŭ scie că nu are la cine 'şĭ vinde marfa sa, decâtŭ la Jidanŭ, pentru că Românulŭ nu cércă a-i face concurenţă, pentru că Românulŭ inteligentŭ s'a asociatŭ mare parte cu elŭ ca sĕ esploateze talpa ţĕrei, pe plugarulŭ românŭ, şi pentru că Românulŭ inteligentŭ alérgă după carulŭ care nu-lŭ aştéptă, după câte unŭ osŭ de rosŭ, care nu este nimenĭ îndemnatŭ a i-lŭ conferi de şi ar fi demnŭ după atîta învĕţătură ce'şĭ-au adunatŭ chiar şi din sciinţele cele mai noi, propuse de Feketefalusi alias Schwartzdorfer, Királykövi alias Königsstein toţĭ neaoşĭ Maghiarĭ de viţă mai nouă.

Apoi când au ajunsŭ unŭ fudulŭ flămândŭ românaşŭ de scriitoraşŭ pe lângă Măria Sa d-lŭ szolgăbirĕu Tatrasi, Gyulay, Tötöri, Zagyvai şi câţĭ alţii marĭ şi deşteptĭ administratorĭ, pentru că aceştia au învĕţatŭ ştiinţele politice şi de administraţiune încă înainte de a fi avutŭ ceva de a administra, încă înainte de a fi ziditŭ D-ḑeu lumea, sĕ vedĭ cum sĕ sileşte de a imita pe Domnu-sĕu, sĕ veḑĭ cum mi ţi-lŭ alungă pe semenulŭ sĕu ca sĕ vină mâne orĭ poimâne darŭ de acasă.... pentru d-lŭ Măria Sa, astăḑĭ însĕ sĕ ajute a încărca vre-o câteva carĕ de gunoiu, căcĭ locurile Măriei Sale trebue gunoite, deórece de când s'a ştersŭ iobăgia nu li-au pututŭ chivernisi, neavêndŭ prindere până când l'a pricopsitŭ Inaltulŭ guvernŭ, care nu póte lăsa ca sângele din sângele sĕu sĕ piară ca unŭ Românŭ.

Rădimândŭ păreţii oficielorŭ publice cu ḑilele întregĭ, pierḑêndu-şĭ timpulŭ şi puţinica avere ce i-a mai rĕmasŭ, trecută ca prin urechile acului, la urma urmelorŭ bietulŭ omŭ din poporŭ ajunge de unde a pornitŭ, sĕ împacă, orĭ se lapădă de dreptulŭ lui celŭ sfântŭ, pentru că nu are dela cine cere sanarea dreptului sĕu ştirbitŭ, pentru că d-lŭ cancelistŭ de şi e Românŭ nu-i póte ajuta, căcĭ lucrulŭ stă la Măria Sa, şi pentru că lui nu-i este ertatŭ a sci mai multŭ decâtŭ sciă Măria Sa.

Astfelŭ lipsitŭ de ajutorulŭ trebuitorŭ, ne aflându'şĭ sprijinŭ, fiindŭ huiduitŭ şi alungatŭ, spesându'şĭ şi puţinica avere ce-i rĕmăsese dela moşĭ şi dela strămoşĭ, pentru a da băiatului sĕu ceva învĕţătură spre a puté ajunge şi elŭ domnŭ între cei-lalţĭ domnĭ, ca sĕ mai aibă de cine sĕ mai ruga de vr'unŭ sfatŭ bunŭ, acum se vede că şi fiulŭ sĕu, nepotulŭ sĕu este înlăturatŭ şi urgisitŭ, pare că amŭ trăi pe timpulŭ lui Antiocŭ Epiphanus séu 230 de anĭ după mórtea aceluia, pe timpulŭ lui Nero, când asprimea şi cruḑimea persecuţiunilorŭ arunca lumea şi pe credincioşii creştinĭ la desperărĭ, la visiunĭ şi la visurĭ*) şi par'că toţĭ s'au conjuratŭ în contra plugarului românŭ — pentru că multă inteliginţă română se póte numĕra între aceştĭ conjuraţĭ, deórece nu vĕdŭ prăpastia, în care se aruncă ca berbecii în apă, sunt de ideile lui Epicurianŭ, care credea atâtŭ de puţinŭ în viitorŭ,

*) Veḑĭ Apocalipsa cea dintâiu, séu cartea lui Danielŭ.

în câtŭ nu afla de trebuinţă sĕ mai lucre ceva şi pentru băieţii sĕi.

Ce sĕ mai ḑicemŭ de instrucţia ce se dă băieţilorŭ noştri în scólele susţinute din sudórea protopărinţilorŭ noştri? De instrucţia din scólile susţinute de statŭ nu vorbescŭ nimicŭ, pentru-că aceea este stângace şi pocită, dér vorbescŭ de scólile din fosta graniţă, deşi 'mĭ vorŭ ḑice mulţĭ că sunt pesimistŭ, că sunt unŭ sobolŭ dela sate, şi tóte le criticŭ.

Dér' nu simţiţĭ d-vóstră bărbaţilorŭ de scólă, că băieţii de grănicerŭ suntŭ mai rĕu tractaţĭ chiar decâtŭ nisce vite de către unii din acei fii ai grănicerilorŭ, carĭ au eşitŭ din opinca românéscă şi au crescutŭ cu stipendii grase, ér' din sudórea foştilorŭ grănicerĭ?

'Mĭ susţinŭ dreptulŭ în privinţa acésta a'mĭ face reflecsiile mele cu altă ocasiune, de astădată ḑicŭ celorŭ ce merită, pentru-că nu toţĭ suntŭ invidioşĭ pe băiatulŭ de grăniţerŭ, nu toţĭ suntŭ tiranĭ dela natură, nu toţĭ dispreţuescŭ pe omŭ şi pe semenele sĕu, suntŭ şi avemŭ individĭ în corpulŭ didacticŭ, cărora le datorimŭ totŭ respectulŭ şi tótă mulţămirea pentru munca ce-o punŭ ḑiua nóptea lucrândŭ şi muncindŭ pentru luminarea poporului, din care au eşitŭ, dér' suntŭ unii cătră carĭ m'aşŭ puté adresa cu cuvintele Salvatorului nostru Isusŭ Christosŭ: „Voi aveţĭ lipsă se vĕ curăţiţĭ cugetele vóstre, sĕ încetaţĭ d'a face rĕu, sĕ învĕţaţĭ binele, sĕ căutaţĭ dreptatea,« şi apoi sĕ ḑiceţĭ că sunteţĭ fii inteligenţĭ eşiţĭ din poporulŭ românŭ, care are unŭ caracterŭ şi o inimă mai nobilă ca raḑa sórelui!

(Va urma).

SCIRILE ḐILEI.

Sinodulŭ ordinarŭ alŭ diecesei *Caransebeşului* e convocatŭ pe ḑiua de 20 Aprilie, Dumineca Tomei, în Caransebeşŭ.

—x—

Prinţulŭ de corónă *Rudolf*, care se află de presentŭ în Dalmaţia, face dese plimbărĭ în *opincĭ*. Se ḑice, că prinţulŭ aflândŭ fórte practicabile opincile a comandatŭ mai multe părechĭ dela unŭ *opincarŭ din Banatŭ*. — Se vede că nu-i »patriotŭ.“

—x—

Lui »Pester Lloyd“ i se scrie din Bucurescĭ: „La serbarea întocmită cu ocasiunea deschiderei casinei austro-ungare ambasadorii Austro-Ungariei şi Germaniei ca preşedinţĭ onorificĭ, precum şi representanţĭ ai mai tuturorŭ ambasadelorŭ din Bucurescĭ au luatŭ parte, ér alŭ treilea preşedinte onorificŭ, prefectulŭ poliţiei prinţulŭ Moruzzi, şi membrii guvernului învitaţĭ la serbare n'au luatŭ parte scusându-se în modŭ îndatoritorŭ. Cu tóte astea a bătutŭ la ochĭ neparticiparea a nicĭ unui membru din partida guvernului cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ membri d'ai oposiţiunei, cărora nu li se póte imputa amiciţia pentru monarchia austro-ungară au urmatŭ învitărei. Totŭ aşa foile guvernamentale »Etoile roumaine“ şi »Voinţa naţională‘, care înregistréză cele ce se petrecŭ în sinulŭ coloniei franceze, n'au găsitŭ vrednicŭ d'a aminte măcarŭ cu o vorbă despre serbare.“

—x—

La *scóla c. r. de cadeţĭ din Timişóra* suntŭ de ocupatŭ 30 locurĭ de elevĭ pe anulŭ 1886/7. Cererile timbrate şi instruite cu atestatele prescrise sĕ se trimită celŭ multŭ pănă în 25 Iuliu 1886 cal. nou la comanda numitei scóle.

—x—

Din iniţiativa mai multorŭ deputaţĭ, s'a depusŭ pe biuroulŭ Camerei române, scrie „Rĕsboiulŭ«, unŭ proiectŭ de lege, care cere órecare protecţiunĭ pentru apele minerale şi stabilimentele balneare din România. Aceste protecţiunĭ suntŭ: 1. A se scuti de vamă la intrare totŭ materialulŭ necesarŭ construcţiunei băilorŭ; 2. A se reduce cu 50 la sută tarifele pe căile ferate atât pentru transportulŭ apelorŭ minerale pe la diferite oraşe din România, cât şi pentru voiagiu persónelorŭ care ar frecuenta băile române. 3. A se scuti de taxe fiscale, comunale şi judeţene tóte apele minerale ce produce ţéra. Iniţiativa fiindŭ de tótă lauda, nu ne îndoimŭ că Camera nu se va despărţi fără sĕ voteze acestŭ proiectŭ.

—x—

In comuna *Polianu* au întratŭ deunăḑile lupĭ în curtea lui Mihailŭ Opranu şi i-a mâncatŭ doué oi. Bestiele au fugitŭ în ḑorile ḑilei, când vecinii au datŭ alarmă.

—x—

Ḑiarulŭ »Românulŭ‘ află că, îndată după Paşti, mai multe *familii israelite* din *Roman* vorŭ pleca la *America*. De ocamdată însĕ au luatŭ drumulŭ pribegiei trei croitorĭ şi femeia unuia din ei de profesiă telelită; şi pentru ca lumea sĕ nu-i uite, au luatŭ ca suvenire: Croitorii tóte stofele şi hainele care li se comandaseră de către muşterii; ér teleliţa, mai multe giuvaerurĭ ce i se încredinţase pentru a le desface, — Şi asemenea *nighistorĭ* mai pretindŭ şi drepturĭ politice!

—x—

Congresulŭ corpului didacticŭ din România s'a deschisŭ în Bucurescĭ. Congresulŭ ţine trei ḑile d'arêndulŭ şi cestiunea ce se discută este: Organisarea învĕţămêntului primarŭ urbanŭ.

—x—

Pentru trenulŭ separatŭ, care plécă în 24 Aprilie n. la 4 óre 20 min. d. a. din gara centrală a Pestei la Fiume, se dau bilete tour şi retour, cu o reducere de 50 percente la presentarea biletului pentru escursiunea la Fiume, de către tóte staţiunile reţelei centrale a căilorŭ ferate unguresci. Aceste bilete suntŭ valabile 14 ḑile şi pentru folosirea tuturorŭ trenurilorŭ, afară de cele accelerate. Aceste bilete se dau în Braşovŭ numai în biuroulŭ orăşenescŭ pentru bilete de drumŭ.

—x—

Sesiunea *camerilorŭ române* s'a prelungitŭ pănă la 1 Iuniu.

—x—

Archiepiscopulŭ catolicŭ din *Bucurescĭ*, Msr. *Palma*, cum află „Egyetértés“, a trimisŭ unŭ apelŭ la tóte autorităţile publice şi bisericescĭ din Ungaria în interesulŭ sprijinirei seminarului maghiarŭ din Bucurescĭ.

Superlativulŭ născocirilorŭ neruşinate.

Credeamŭ păn'acum că raportorii jidano-maghiarĭ au datŭ probele cele mai tarĭ despre talentulŭ lorŭ de născocire tendenţiósă şi despre neruşinarea lorŭ. Renumele ce şi l'au câştigatŭ se vede însĕ că i-au împintenatŭ sĕ mérgă unŭ pasŭ şi mai departe şi sĕ se întrécă ei pe sine, presentându-ne superlativulŭ minciunilorŭ ce sunt în stare ale pune în cursŭ, sciindŭ că află unŭ publicŭ aşa de credulŭ.

In 4 Aprilie publică „Egyetértés« o telegramă, ce ḑice că-i vine din Sofia, în care i se spune, că espulsatulŭ A. Ciurcu fostulŭ proprietarŭ şi directorŭ alŭ ḑiarului »L'Independance Roumaine« ar fi predatŭ în fruntea unei deputaţiunĭ prinţului Alecsandru alŭ Bulgariei o adresă, în care prinţulŭ e rugatŭ sĕ ocupe Dobrogea. Prinţulŭ Alecsandru s'ar fi grăbitŭ ai rĕspunde, că îndată ce se va învoi parlamentulŭ românŭ (sic), va ocupa Dobrogea.

Aceste absurdităţĭ se continuă în fruntea numĕrului dela 18 Aprilie alŭ lui „Egyetértés.« Acum deodată primesce acéstă fóiă nu dela corespondentulŭ sĕu din Sofia, ci dela celŭ din Belgradŭ următórea scrisóre:

»Din bunăvoinţa unui diplomatŭ eminentŭ, sositŭ aicĭ erĭ din Bulgaria, sunt în posiţiune a publica adresa iredentiştilorŭ espulsaţĭ din România, séu mai bine ḑisŭ adresa lui Ciurcu şi a soţilorŭ sĕi predată în limba franceză şi română principelui Alecsandru alŭ Bulgariei. Autorulŭ adresei este Ciurcu fiulŭ, fostulŭ proprietarŭ şi redactorŭ alŭ ḑiarului din Bucurescĭ »Indép. Roumaine«. Adresa sună astfelŭ:

„Inălţate principe, nemuritorule căpitanŭ! Amŭ venitŭ la Inălţimea Vóstră, ca sĕ ne esprimămŭ omagiele şi sĕ Vĕ rugămŭ cu celŭ mai adêncŭ respectŭ, sĕ binevoiţĭ a ocupa Dobrogea cu forţă armată şi s'o incorporaţĭ cu Bulgaria unită ca pe o provinciă autonomă înzestrată cu drepturĭ autonóme, sub domnirea Inălţimei Vóstre.“

„Nu ne priviţĭ, Inălţate principe, ca trădătorĭ de patriă, pentru că ca Românĭ Vĕ rugămŭ sĕ binevoiţĭ a anexa Dobrogea.

„Dobrogea nu este ţinutŭ românŭ, séu mai bine ḑisŭ, n'a aparţinutŭ niciodată nicĭ Valachiei, nicĭ Moldovei. Décă Românii au dreptŭ la Dobrogea, atuncĭ acestŭ dreptŭ ne compete numai noué, noué Româniloru din Transilvania pentru că Românii ardelenĭ (sic!) suntŭ aceia, carĭ de veacurĭ întregĭ locuescŭ deosebitele ţinuturĭ ale Dobrogei, trăindŭ numai ca păstorĭ‘.

»Décă Inălţimea Vóstră veţĭ fi atâtŭ de milostivĭ a sĕvêrşi rugarea nóstră profundă, anexarea Dobrogei, Vĕ asigurămŭ, că Dobrogea în decursŭ de doi anĭ va avé mai multŭ de unŭ milionŭ de locuitorĭ românĭ sirguincioşĭ. Sate şi oraşe se vorŭ ridica cu iuţélă de sub pămêntŭ; agricultura, comerciulŭ şi industria va înflori şi domnitorulŭ fericitŭ alŭ acestei provincii fericite a'ţĭ fi Inălţimea Vóstră‹.

Repeţindŭ cu celŭ mai adêncŭ respectŭ profunda nóstră rugare, suntemŭ şi rĕmânemŭ cei mai plecaţĭ servĭ ai înălţimei vóstre. 13 Martie 1886.“

(Subscrişĭ 800 Românĭ, precum se susţine, cu mâna lorŭ propriă.)

„Despre Ciurcu — ḑice „Egyetértés« — cetimŭ în „N. Fr. Presse,« că petrece de mai multă vreme în Parisŭ. Aşadér cuprinsulŭ telegramei nóstre de erĭ ar trebui sĕ se îndrepte, că Ciurcu n'a fostŭ conducĕtorulŭ deputaţiunei, care a predatŭ adresa de mai susŭ principelui Alexandru, ci numai auctorulŭ şi, precum şi corespondentulŭ nostru din Belgradŭ ni-lŭ amintesce numai ca pe autorulŭ adresei. Póte că predarea adresei s'a întêmplatŭ mai de multŭ, după cum ne dovedesce şi datulŭ adresei.“

Adevĕrulŭ este că auctorulŭ acestei adrese se preâmblă póte pe stradele Peştei, ba póte că şéde chiar la masa redacţională a lui »Egyetértés.« Ii facemŭ complimentele nóstre.

Francia şi Germania.

„Politische Korrespondenz“ e informată din Berlinŭ, că în timpulŭ de faţă domnesce în Germania, şi anume atâtŭ în cercurile politice dătătóre de tonŭ, câtŭ şi în poporaţiune o *disposiţiune neamicală faţă cu Francia*. Causa e, ḑice numita fóiă, curentulŭ şovinisticŭ ce se manifestă totŭ mai desŭ şi mai violentŭ în Francia şi care dovedesce, că orĭ ce silinţă d'a se restabili unŭ raportŭ amicalŭ durabilŭ cu Francia e zadarnică. Francia voesce pacea durabilă numai pentru preţulŭ Alsaţiei-Lotaringiei, şi Germania trebue prin urmare sĕ aştepte unŭ atacŭ din partea Franciei, îndată ce situaţiunea se va înfăţişa astfelŭ, ca Francezii sĕ pótă spera, că vorŭ eşi învingĕtorĭ dintr'o luptă cu Germania. Acéstă disposiţiune

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

Văĭ drăgălaşe şi bogate de apă variau cu délurĭ nu prea înalte, şi dumbrăvĭ isolate, cu giungle*) dese. Pe înălţimĭ înflorea baobabulŭ,**) éră văile erau acoperite cu diferite speciĭ de palmĭ. Din când în când convoiulŭ da de vre unŭ satŭ de Negri maĭ mare séu mai micŭ, aĭ căruĭ locuitorĭ îlŭ primeau cu maĭ multă séu maĭ puţină prieteniă. Indigeniĭ spuneau, că maĭ spre miaḑă-nópte trăiescŭ o mulţime de leĭ.

De aicĭ înainte drumulŭ ducea peste vêrfulŭ unuĭ şirŭ de délurĭ într'unŭ platon estinsŭ. Pe acestŭ platon păsceau cete numĕróse de antilope.

După cât-va timpŭ dete caravana şi peste o cétă de zebre. Nu fără ostenélă isbutĭ Stanley sĕ 'mpusce doué din aceste animale atâtŭ de fricóse şi de prevĕdĕtóre. Strĕmbănogulŭ de Jack îşĭ potolĭ de asemenea pofta sa de a umbla după vĕnatŭ. Elŭ urmărĭ într'una zebrele, şi numaĭ târḑiu se întórse ostenitŭ de totŭ şi plinŭ de sângele prăḑeĭ, ce făcuse stăpânulŭ sĕu.

In aceeaşĭ ḑi cătrĕ sară călĕtorĭĭ noştri zăriră nisce animale selbatice, pe care le ţinură cu toţiĭ de leĭ. Stanley slobozí puşca într'unulŭ; leulŭ însă, séu ce va fi fostŭ, scăpă.

Caravana înainta într'aceea totŭ maĭ spre apusŭ. După unŭ drumŭ îndelungatŭ printr'o pustiă estinsă, ajunse din nou într'unŭ ţinutŭ locuitŭ şi plantatŭ cu tamarinḑĭ,*) baobabĭ, arbuştĭ de bumbacŭ şi cu smochinĭ.

Cu părere de rĕu observa Stanley, că aprópe în fiecare ḑi desertau câte căţĭ-va dintre Vangvana şi dintre Vanyomvezi. Desertatoriĭ nu se duceau numaĭ cu baniĭ primiţĭ la plecare, ci şi cu armele date lorŭ spre întrebuinţare. Numĕrulŭ lorŭ se urcase la cinciḑecĭ. Numaĭ prin luarea unorŭ mĕsurĭ energice îĭ succese luĭ Stanley sĕ pună o stavilă óre-care acestoĭ adevĕrate nenorocirĭ.

In 23 Decembre începură ploile tropice aşa de repede şi cu atâta străşnicia, încâtŭ o vale sécă şi acoperită cu năsipŭ, prin care tocmaĭ treceau călĕtoriĭ noştri, se prefăcu în maĭ puţinŭ de o jumĕtate de ciasŭ într'unŭ rîu mare şi de totŭ repede. Acum se începe pentru Stanley şi pentru ómeniĭ sĕĭ unŭ restimpŭ de lipsă şi de necazurĭ nespuse.

„Mĕ aflu,“ scrie Stanley către unŭ prietenŭ alŭ sĕu în ḑioa de Crăciunŭ, a. 1874, „într'unŭ cortŭ de 2·13 metri latŭ şi 2·44 metri lungĭ. Cortulŭ este sprijinitŭ în mijlocŭ de unŭ parŭ înaltŭ. De óre-ce erĭ a plouatŭ tótă ḑioa, am trebuitŭ sĕ-lŭ punŭ pe pămêntulŭ udŭ. De locŭ uscatŭ nicĭ vorbă nu póte sĕ fiă. Păreţiĭ cortuluĭ suntŭ mâzgăliţĭ cu noroiu, ér' pânza de de-asupra atârnă în josŭ plină de apă. Eu şeḑŭ într'unŭ patŭ, cum a datŭ D-ḑeu, numaĭ cu-o urmă deasupra noroiuluĭ şi gândurile mele se facŭ din ce în ce maĭ triste. La drumŭ plóia este de totŭ neplăcută. Piciorulŭ alunecă în lutulŭ înmuiatŭ şi pachetele, udându-se, se facŭ cu multŭ maĭ grele. Multe din mărfurĭ s'au stricatŭ de jumĕtate. Noué ne e rece, şi udaţĭ fiindŭ pănă la pele, sĕ 'nţelege, că trebue sĕ fimŭ rĕu dispuşĭ. Afară de acésta trebue sĕ suferimŭ în cât-va şi fóme, de óre-ce în acestŭ anotimpŭ lucrurile de mâncare se găsescŭ maĭ greu şi prin urmare trebue sĕ ne mulţumimŭ cu porţiunile de jumĕtate. In Decembre, fiindŭ timpulŭ sĕmĕnatuluĭ, ómeniĭ rĕmânŭ cu bucate de totŭ puţine, şi noĭ trebue sĕ le plătimŭ cu unŭ preţŭ îndecitŭ. Şi aşa însă suntemŭ bunĭ bucuroşĭ, că le putemŭ căpĕta. Eu însu'mĭ de ḑece ḑile n'amŭ vĕḑutŭ în ochĭ nicĭ măcar o bucăţică de carne. Mânca-

*) Giunglă se numesce unŭ petecŭ de pămêntŭ mal multŭ séu mal puţinŭ mocirlosŭ, acoperitŭ cu trestiă séu cu tufe.

**) Baobabulŭ este unŭ arbore din familia malvaceelorŭ, ale căruĭ fructe şi foĭ se mănâncă.

*) Tamarindulŭ este unŭ arbore din regiunile călduróse, care produce unŭ fructŭ cu gustŭ acriu.

întru câtŭ privesce pe Germania, nu se pôte desemna pentru momentŭ ca îngrijitóre, dér continuândŭ-se a fi mereu nutrită s'ar pute produce o încordare în relaţiunile oficiale dintre Francia şi Germania

Pare-ni-se că Germania, cu tótă tăria ei, pré se sparie de tóte gogoriţele, pe când Francezii, ceĭ slabĭ, iau peste piciorŭ asemenea spaime. Acésta s'a doveditŭ cu ocasiunea discursului lui Bismarck asupra legii socialiştilorŭ. Ḑiarele franceze 'şĭ-au rîsŭ de spaimele puterniculuĭ cancelarŭ.

Katkoff şi cestiunea Rumeliei.

Cunoscutulŭ bărbatŭ influentŭ în Rusia, Katkoff, publică în ḑiarulŭ sĕu „Vjedomosti" din Moscva, unŭ articulŭ, din care putemŭ vedé ce părere are elŭ despre modulŭ cum s'a resolvatŭ cestiunea rumeliotă şi despre amiciţia cu Austro-Ungaria şi cu Rusia. Étă în resumatŭ articululŭ:

Prinţulŭ Alecsandru a obţinutŭ totŭ ce a voitŭ şi protocolulŭ din Constantinopolŭ e o victoriă pentru elŭ. Şi totŭ maĭ vorŭ uniĭ sĕ considere acésta ca o victoriă a Rusiei, căreia nu'i rĕmâne decâtŭ sĕ mulţăméscă şi sĕ fiă recunoscĕtóre amicilorŭ ei. In adevĕrŭ, ce victoriă! Europa de dragulŭ Rusiei a sancţionatŭ unŭ actŭ îndreptatŭ contra Rusiei, o operă a trădării contra acesteia şi a ţĕrii liberale cu sânge rusescŭ. Ne-a tractatŭ ca pe unŭ copilŭ. Bulgaria a transformat'o în vatră battenberică şi crede că Rusia va fi recunoscĕtóre.

Noi credemŭ, că Rusia şĭ-ar apĕra maĭ bine demnitatea şi vaḑa sa în lume, décă ar uita cultulŭ pentru Europa şi nenorocitulŭ concertŭ europeanŭ. Anglia în loculŭ nostru ar fi lucratŭ altfelŭ. Nu s'ar fi adresatŭ Europei şi n'ar fi scrisŭ protocóle. *Ar fi trimisŭ o escadră în apropiarea Dardanelelorŭ şi ar fi provocatŭ pe Porta sĕ ocupe Rumelia, şi prinţulŭ Battenberg de multŭ n'ar maĭ fi nicĭ în Rumelia, nicĭ în Bulgaria.* Şi décă Anglia s'ar fi temutŭ a lucra pe propria'ĭ rĕspundere, ar fi îngrijitŭ ea sĕ aibă unŭ aliatŭ. Numaĭ noi alergămŭ totŭ la concertulŭ europeanŭ. Ar fi fostŭ maĭ demnŭ şi maĭ cu scopŭ sĕ protestămŭ şi sĕ ne păstrămŭ libertatea de acţiune. O astfelŭ de atitudine ar fi făcutŭ o maĭ bună impresiune asupra tuturorŭ partidelorŭ, decâtŭ acelŭ protocolŭ, care sancţionéză unŭ actŭ de jafŭ, înşelăciune şi trădare. Décă Rusia ar declará, că e pentru unirea Rumeliei şi Bulgariei, dér nu sub prinţulŭ Battenberg, o asemenea declarare din partea Rusiei ar fi convingĕtóre.

Şi nicĭ nu scimŭ, de ce Rusia, din consideraţiune pentru concertŭ, sĕ ia parte la demonstraţiunea internaţională contra Greciei, care pân'acum nu s'a făcutŭ vinovată de nimicŭ şi n'a călcatŭ nicĭ unŭ tractatŭ. Cu prinţulŭ Alecsandru, care a aprinsŭ revoluţiunea şi a năvălitŭ într'o provincia străină, diplomaţia nóstră face ceremonii şi intră în tractărĭ cu elŭ! In locŭ sĕ restabiléscă status quo, ilŭ lasă ca regentŭ alŭ Rumeliei. Şi Greciei, care'şĭ ridică acum pretensiunile sale, i se pune pedecă cu tótă energia.

Acum după ce s'a subscrisŭ protocolulŭ şi comedia Battenberică s'a resolvatŭ, ascultaţĭ numaĭ, ce concertŭ de observaţiunĭ veninóse, batjocoritóre se intonéză în pressa europénă, anume în cea din Berlinŭ, Viena şi Pesta! Linguşirile pentru Rusia au amuţitŭ deodată în pressa Vieneză. A doua ḑi după subscrierea protocolului Risticĭ a fostŭ érăşĭ gonitŭ şi în Filipopolŭ a fostŭ bătutŭ unulŭ din ceĭ maĭ bunĭ patrioţĭ şi unŭ amicŭ alŭ Rusiei, d-lŭ Burmow (fostŭ ministru-preşedinte bulgarŭ. — Red. »Gaz.«)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

VIENA, 21 Aprilie. — Erĭ s'a ţinutŭ a doua conferinţă preliminară în afacerea tractatuluĭ comercialŭ românŭ, la care au luatŭ parte, pe lângă representanţiĭ ungarĭ şi austriacĭ şi representanţiĭ românĭ Ferechide şi Ghica. S'au desbătutŭ tóte cestiunile principiare. Din partea Austro-Ungariei s'a datŭ totodată declaraţiunea, că ce concesiunĭ potŭ face României amêndouĕ ţĕrile. Aḑi în 21 Aprilie se va ţiné în totŭ casulŭ şedinţa din urmă, în care se aştéptă şi declaraţiunea representanţilorŭ românĭ.

PARISŬ, 21 Aprilie. — Camera a primitŭ cu 331 contra 214 voturĭ proiectulŭ de lege privitorŭ la esposiţiunea din 1889 ca basă a desbaterii speciale.

DIVERSE.

Unŭ procesŭ cu şórecii. — Mercurĭ, 2 Aprilie, s'a judecatŭ la Secţiunea III-a a tribunaluluĭ Ilfovŭ, unŭ procesŭ, care venea în apelŭ, dela judecătoria Ocoluluĭ III-lea din Bucurescĭ. Specia era fórte caraghiósă! Procesulŭ era între doi vecinĭ. Primus posede unŭ locŭ viranŭ şi ne îngrăditŭ la spatele caselorŭ luĭ Secundus. Acestŭ locŭ, maĭ ântâiu prin posiţiunea luĭ naturală, forméză o pantă cu valea în spatele caselorŭ luĭ Secundus, ceea ce face că tóte apele ploilorŭ de pe loculŭ luĭ Primus se scurgŭ şi se prelingŭ pe ḑidulŭ caselorŭ luĭ Secundus. Pe de altă parte, loculŭ luĭ Primus fiind neîngrăditŭ, serveşte trecĕtorilorŭ şi vecinilorŭ de locŭ pe care aruncŭ tóte murdăriile, tóte rĕmăşiţele de óse şi de legume, tóte mortăciunile, aşa că la orice minutŭ datŭ se potŭ găsi pe acestŭ locŭ găinĭ şi pisicĭ mórte. Décă lucrulŭ s'ar oprí aicĭ totuşĭ pôte că Secundus nu arŭ fi intentatŭ procesŭ vecinuluĭ sĕu Primus. Insĕ — ca consecinţă naturală — s'a maĭ întâmplatŭ că, din causa necurăţeniilorŭ depuse pe acestŭ maidanŭ, s'a prăsitŭ acolo o poporaţiune întrégă de şórecĭ, de cea maĭ respectabilă talià, obraznică... ca totŭ ce e şórece, carĭ nu s'au mulţămitŭ numaĭ cu domnia maidanuluĭ — veḑĭ, ambiţiune şi la şórecĭ! — ci s'au apucatŭ sĕ ródă, sĕ găuréscă şi sĕ pătrundă, în deosebite părţĭ, ḑidulŭ caselorŭ luĭ Secundus, până şi înăuntru în camere, aşa că astăḑĭ, când plouă, tótă apa după maidanulŭ luĭ Primus se scurge în casa luĭ Secundus!

Lanţulŭ consecinţelorŭ este, aşa dér, celŭ următorŭ: Din causa lipsei de împrejmuire, murdăriile; din causa murdăriilorŭ, şórecii; din causa şórecilorŭ, găurele în ḑidŭ, din causa găurilorŭ în ḑidŭ, apa în casă! Cam astfelŭ era conceputǎ chiar acţiunea! Orĭ şi cine îşĭ pôte închipui, că orĭ câtŭ de marĭ ar fi pagubele luĭ Secundus, în faţa unuĭ asemenea procesŭ, nicĭ publiculŭ, nicĭ judecătorulŭ nu se potŭ ţiné de rîsŭ. Pentru advocatulŭ luĭ Secundus, lucrulŭ nu era greu. Insĕ pentru advocatulŭ luĭ Primus, care căuta sĕ se apere, orĭ ce terenŭ de apĕrare ar fi apucatŭ, totuşĭ n'ar fi pututŭ scăpa de a provoca rîsulŭ generalŭ. Şi într'adevĕrŭ, ce ar fi pututŭ sĕ ḑică Primus? Elŭ n'ar fi pututŭ ap ca altŭ terenŭ de apĕrare maĭ logicŭ decâtŭ acesta: ca articululŭ din codulŭ civilŭ în care e consacratŭ principiulŭ că orĭ ce faptă a omuluĭ, care a causatŭ prejudiciu altuia, fiă chiar din greşélă séu din imprudenţă, obligă pe acela, căruia i se pôte reproşa faptulŭ a repara prejudiciulŭ aceluia ce l'a suferitŭ, că acestŭ articulŭ nu 'i pôte fi aplicabilŭ, pentru că pagubele luĭ Secundus, în definitivŭ sunt produse, nu de fapta luĭ Primus ci de şórecĭ.

Alŭ doilea, că nicĭ articululŭ din codulŭ civilŭ în care e consacratŭ principiulŭ că stăpânulŭ rĕspunde de faptele slugilorŭ şi ale animalelorŭ luĭ... etc., de asemenea nu'ĭ pôte fi aplicabilŭ, căcĭ cu tóte că loculŭ este alŭ luĭ Primus, animalele în cestiune, adică şórecii, nu se pôte ḑice că suntŭ ale luĭ! Vina, în tóte casurile de asemenea prejudiciurĭ, care resultŭ, cum le numesce legea, din quasi-delicte, se pôte pune în evidenţă prin douĕ întrebărĭ: îi era, pentru trecutŭ, cutăruĭ omŭ posibilŭ ca sĕ evite aceste pagube? şi alŭ ḑdoilea — pentru viitorŭ — îi este prin a luĭ putinţă, sĕ le facă sĕ înceteze? Décă rĕspunsulŭ e: da! — atuncĭ condamnaţiunea e justă; décă: nu! — atuncĭ, oricâtŭ de marĭ ar fi pagubele, condamnaţiunea ar fi injustă. In speţa de faţă — ca şi în tóte speţele de acéstă natură — ceea ce trebue pĕtrunsŭ, suntŭ causele pagubelorŭ. Advocaţiĭ părţilorŭ spunŭ multe. Advocatulŭ luĭ Primus ḑice — între altele: — Judecă-te cu şórecii, d-le, nu cu mine... ḑicĭ că suntŭ animalele mele; ţi-le dăruiescŭ d-tale gratis... Ér' advocatulŭ luĭ Secundus replică: — Nu sciu, eu d-le: şórecii de pe loculŭ d-tale mĭ-au găuritŭ ḑidulŭ.., eu cu d-ta mĕ judecŭ; ér' d-ta décă credĭ că nu escĭ vinovatŭ, ci că şórecii d-tale suntŭ vinovaţĭ, apoi chiamă-i în garanţiă... — Décă te însărcinezĭ d-ta cu citarea lorŭ .. cu îndeplinirea procedureĭ, atuncĭ îi chemŭ! rĕspunse advocatulŭ luĭ Primus. — Nu scim ce s'o fi făcutŭ cu acestŭ procesŭ. Am fostŭ apucatŭ de unŭ rîsŭ nervosŭ care m'a silitŭ sĕ părăsescŭ sala, pentru că am defectulŭ că... rîḑŭ tare! („Telegrafulŭ.")

**
*

O nenorocire pe mare. — La 10 Martie a plecatŭ din Odessa o corabiă mare, încărcată cu petroleu şi benzină, dar îndată după ce a eşitŭ din portŭ, a urmatŭ fără veste o detunaţiune teribilă şi corabia, cu totŭ ce era întrénsa şi cu echipagiulŭ de 13 persóne, a sburatŭ în aerŭ. Intr'o clipă marea s'a acoperitŭ cu flacărĭ pe o mare întindere. Ceĭ carĭ au vĕḑutŭ acéstă catastrofă, nu o vorŭ uita în viéţa lorŭ. Bucăţĭ din corabiă, butóie şi ómenĭ au fostŭ aruncaţĭ la 30—40 stânjenĭ în susŭ, de unde au căḑutŭ apoi érăşĭ în marea înflăcărată.

Concertŭ. Astă séră Mercurĭ se va da la redută unŭ concertŭ de „rĕmasŭ bunŭ," în folosulŭ membrilorŭ societăţiĭ teatrale rĕmaşĭ aci, cu concursulŭ capeleĭ orăşenescĭ. Programulŭ: Partea I: 1) „Ouverture," capela orăşenéscă; 2) „Der Stricke der Schmiede," d-lŭ Könemann; 3) „Citronen-Walzer" de Strauss, d-na Wurm-Wagner, 4) „Hast du mich lieb," „Liebesbrif," de C. M. Ziehrer, d-lŭ Müller; 5) „Tostl," comediă în 1 actŭ cu cântece, trupa; cupletulŭ „Das Tipferl auf dem J," d-na Ferryberg. Parteă II: 1) Quadrille din „Zigeunerbaron" de Strauss, capela orăşenéscă; 2) „Stumme Liebe de Prutz, d-lŭ Könemann; 3) „Grosses Franz-Duett," d-na Wurm-Wagner şi d-lŭ Dir. Remay; 4) „Unde eştĭ," d-lŭ Müller; 5) „Gott wie talentvoll san unsere Leut;" „Der grosse Krach," cuplete, d-lŭ Dir. Remay. Partea III: „O bucată musicală, capela orăşenéscă; „Eine verfolgte Unschuld," comedia originală în 1 actŭ, trupa, Preţurile locurilorŭ cele obicĭnuite.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

---

rea mea constă din urezŭ, ciaiu şi cafea; în curênd însă va trebuĭ sĕ mĕ mulţămescŭ ca şi ómeniĭ meĭ cu supă de făină, mâncarea naţională de aicĭ. Când am plecatŭ din Zanzibar, cântăreamŭ 180 funţĭ (ceva peste 81 chil.), acum după 38 ḑile sûnt numaĭ de 134 funţĭ (60·78 chil.) Soţiĭ meĭ europenĭ se află în aceeaşĭ stare trupéscă.

Afară de nĕcazurile, care le avemŭ cu vremea şi cu lipsa de nutremĕntŭ, maĭ avemŭ de lucru şi cu căpeteniile Negrilorŭ, carĭ cerŭ şi cărora trebue sĕ le plătimŭ preţurĭ marĭ, ca sĕ ne dea pace în drumulŭ nostru şi sĕ nu ni se atingă de lucrurĭ. Încă unulŭ din cânĭ, şi anume „Nero", care făcea aşa de bine „apport," a muritŭ. Ah! tóte mi se prăpădescŭ!"

Sub asemenea grele împrejurărĭ caravana mergea încetŭ cu încetulŭ totŭ maĭ departe. O conjuraţiă, la care luase parte unŭ numĕrŭ destulŭ de însemnatŭ din ómeniĭ luĭ Stanley, carĭ aveau de gândŭ sĕ deserteze, fŭ din norocire descoperită la vreme, dar se 'nţelege, că nu contribuĭ de locŭ la 'nveselirea conducĕtoruluĭ. In urma urmelorŭ bietulŭ Stanley pe lângă tóte celelalte fŭ prinsŭ şi de nisce frigurĭ rele.

Intr'aceea sosi anulŭ nou. Ómeniĭ noştri se aflau în ţara cea mare, şesósă Ugogo, unde crescŭ numaĭ tufe pitice, unŭ felŭ de salcâmĭ micĭ, arborĭ de gummi cu mirosŭ ca de rânceḑélă, euphorbiĭ (laptele cânelui), etc. Ploile nu se răriseră; dimpotrivă ele cresceau din ce în ce totŭ maĭ multŭ. Când ajunse Stanley în satulŭ Mtivi, peste nópte plouă aşa de tare în câtŭ prin cortululuĭ trecea unŭ rîu întregŭ. Patulŭ părea că este o insulă, cismele plutiau ca nisce luntri, Jack şi Bull trebuiră sĕ se suie pe unŭ pachetŭ mare cu muniţiune. Diminéţa vĕḑu Stanley, că una din cismele sale şi fesulŭ, pe care 'lŭ purta în casă séu în cortŭ, îşĭ luaseră norocŭ bunŭ şi se duseseră cu torentulŭ maĭ departe. Stricăciunea ce o făcuse apa la ciaiu, urezŭ, prafulŭ de puşcă şi la multe alte lucrurĭ, era fórte mare. Bieţiĭ Negri, carĭ rĕmaseră afară sub cerulŭ liberŭ, avură sĕ sufere chinurile cele maĭ grozave.

Apa se scurse cu iuţélă, însă şi călĕtoriĭ noştri putură sĕ pornéscă în curênd maĭ departe.

Drumulŭ ducea prin nisce regiunĭ triste şi în cea maĭ mare parte pustiĭ. Locuitoriĭ satelorŭ de pe lângă cale erau săracĭ lipiţĭ. Nu arare orĭ ómeniĭ luĭ Stanley nu căpĕtau ḑile întregĭ nimica de mâncare.

Nĕcazurile 'şĭ ajunseră culmea, când conducĕtorulŭ greşi drumulŭ şi făcŭ sĕ rĕtăcéscă întrégă caravana. Călĕtoriĭ noştri se încurcară într'unŭ tufişŭ, în care nu se vedea nicĭ unŭ arbore maĭ înaltŭ. Tufişulŭ acesta era aşa de desŭ şi de mărăcinosŭ, încâtŭ la fiecare pasŭ vestmintele trebuiau sĕ se acaţe şi sĕ se rupă.

Maĭ douĕ ḑile întregĭ rĕtăci caravana, flămêndă ca vaĭ de ea, prin locurile acestea urîte, până când în urma urmelorŭ ajunse la unŭ arbore grosŭ şi înaltŭ. Stanley îĭ ḑise conducĕtoruluĭ sĕ se suie în elŭ şi sĕ se uite de jurŭ împrejurŭ, nu cum-va va zări vre unŭ locŭ cunoscutŭ? Cu bucuriă împărtăşi Negrulŭ, după-ce se dĕdŭ josŭ din copacŭ, că a vĕḑutŭ unŭ munte cunoscutŭ, la ale căruĭ póle se află satulŭ Uveriveri.

Cu toţiĭ porniră îndată spre muntele acesta. Din nenorocire însă se dovedi, că „satulŭ" luĭ Manva Sera nu era alt-ceva, decâtŭ unŭ petecŭ de locŭ lăcuitŭ numaĭ de douĕ familiĭ, care singure stau sĕ péră de fóme.

Stanley şi ómeniĭ sĕĭ sĕ aflau acum într'o stare în adevĕr disperată. Cu tóte acestea însă vitézulŭ nostru călĕtorŭ nu se descurajă.

Patru-ḑecĭ şi cincĭ chilometri (şese milurĭ) spre nordŭ dela Uveriveri în ţéra Varimi se află satulŭ Suna. Era cu neputinţă ca întrégă céta, prăpădită cum era, sĕ ajungă până acolo. Stanley întrebă: „Cine se simte destulŭ de harnicŭ, sĕ se ducă până la Suna şi sĕ aducă mâncarea de lipsă?"

Deşi fómea îĭ chinuia pe toţĭ de opotrivă, totuşi se găsiră patru-ḑecĭ de bărbaţĭ gata sĕ plece la Suna.

(Va urma.)

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Aprilie st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103 10	Bonurĭ croato-slavone	104 60
Rentă de hârtiă 5%	94.0	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.10	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 25	Renta de hârtiă austriacă	84.95
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25	Renta de arg. austr.	85.05
Bonurĭ rurale ungare	104 50	Renta de aurŭ austr.	114 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 50	Losurile din 1860	139 25
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.60	Acţiunile băncei austro-ungare	874 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.60	Act. băncei de creditŭ ung.	294.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 60	Act. băncei de creditŭ austr.	291 50
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
		Napoleon-d'orĭ	10.02
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.80
		Londra 10 Livres sterlinge	126.10

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	90—	$91\frac{1}{2}$
Renta rom. amort. (5%)	$94\frac{1}{4}$	$94\frac{3}{4}$
» convert. (6%)	89—	90—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31—	33—
Credit fonc. rural (7%)	$102\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{4}$
» „ „ (5%)	87—	$87\frac{1}{2}$
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	92—	93—
» » » (5%)	$82\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{2}$
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	13 —	$14\frac{1}{2}$—
Bancnote austriace contra aurŭ	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 17 Aprilie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.73	Vênd.	8.75
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.98	»	10.01
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.30
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	$125\frac{1}{2}$
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Tipografia ALEXI Braşovŭ.